

t u d o r o c t a v i a n

POVESTIRI ALESE

proză scurtă
CORECTBooks

Tudor Octavian

POVESTIRI ALESE

VOL II

Editura Virtual

2011

ISBN(e): 978-606-599-342-6
978-606-599-344-0

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Cuprins

2.000-2.500 de semne	1
Absolutul.....	2
Scandal la operă.....	2
La scaldă cu geniul popoarelor	3
Dănilă Prepeleac din Tei	4
Fapt senzațional.....	5
Portret la întâlnire	5
Petrecerea.....	6
Ajutor de la săraci	7
Omul care merge.....	7
Negoț și filozofie.....	8
Prim-ministru de sat	9
Munca	10
Marx și Engels, pe înțelesul tuturor.....	11
Neckerman pe lei	12
Memoriile unui torționar.....	13
Legea trecerii	13
Iubire curată	14
Învățați! Învățați! Învățați!	15
Fratele meu Ghivi.....	16
Finaluri cehoviene.....	16
Elogiul modestiei.....	17
Viața mea, în lozinci și citate	18
Cutiuțe pline cu neant	19
Cultura	20
Corista.....	20
Cine-i născut fără loc, fără timp?.....	21
O căsuță.....	22
Omul care apasă pe butoane	23

Subiect de nuvelă.....	24
Țăranul și caii.....	24
Parrot. Dar mai ales Doherty	25
Substratul politic	26
Metoda japoneză	27
Ilie Hrișcă.....	27
Ce căutam eu acolo?.....	28
Cocteil cu dopamină și serotonină.....	29
Vinul ieftin din Franța.....	30
Strada Autogării 11	31
Noutăți din Lunculița.....	32
În timp real.....	33
Acum zece ani, când mi-a fost bine	34
Logica plutonului	35
Nevasta colonelului	36
Vechea ghețarie a bunicilor.....	38
Ramon nu e tatăl copilului	39
71 de întâmplări interesante din viața lui Vasile B.	
Cine este personajul	40
Logica faptelor	41
Codița din grădină	42
Biletul de film	43
De neînțeles.....	44
Povestea cumnatei.....	45
După aproape cincizeci de ani	46
Un geniu neconvențional.....	47
Erotism parizian.....	48
Gogoșa absolută	49
Amanta econoamă.....	50
Petrecerea de peștit.....	51
Mărturisirea unui om de treabă	52

Copilărie fericită	53
Solzi de pește	54
Darul furatului	55
Amor german pe bază de fosfați	56
Fratele degeaba.....	57
Baia mea.....	59
Taxa pe așteptare.....	60
Amor și fatalitate.....	61
Ca și însurați	62
Cina de aducere-aminte	63
Podul de piatră	64
Mda? Hmm!	65
Umbra care-ți spune cine ești.....	66
Chemat de natură	67
Un turnător în familie	68
Numai calități.....	69
Lecția de distanțe	70
Coincidențele.....	71
Prietenia	72
Întrebări retorice	74
Omul prezidiilor.....	74
Tînăr căzut pradă inspirației	76
Vărul Costică s-a dus la serviciu	77
Supa de roșii.....	78
Apariția lui Vasile B. într-un balcon	79
O zi la Paris.....	80
Trasul din daci.....	81
Rugăciune cu tocmeli.....	82
Scrisoare de la o necunoscută	83
Dialog la Curtea Supremă.....	84
Opera de 8 kile și ceva.....	86

Distrații cu colegii	87
Sezon de onomastici.....	88
Crap viu.....	89
Biroul cu 11 femei.....	90
Perfecționistul	91
Minunata	92
Piciorul.....	93
Crize suportabile	94
Oră la cimitir.....	95
Toți doctorii.....	96
Muzica tare	97
Declarație de bătrânețe.....	98
Denunț către posteritate	99
Verișoara de foarte departe	100
Plăcinta de la tante Mili	101
Fructiera rotită.....	102
Femei bolnăvicioase	103
Gina, laboranta.....	104
Alina iubește pe altul	105
Caria și nervul.....	106
Cu bunicul sub braț.....	107
O carte proastă.....	108
Capacul	109
Foamea.....	110
Balogh Ștefania spunea poezia.....	111
Merendera sobolifera	112
Un caz de computerizare.....	113
Salonul disperărilor	114
Istorisiri de câteva pagini	
Analiza gramaticală	116
Anul de hârtie	118

The Peas Foundation	126
Maria, Maria, Maria.....	132
Istoria unui obiect perfect	139
Mihai, stăpînul, și sluga lui, Mihai	145
Prestanță, nonșalanță, mult farmec masculin	152
Mățăoanu între oglinzi.....	156
Solo la contrabas	164
Dimineața la artiști	167
Conținut și formă	175
Viața și miezul ei	177
Venus Ionescu zis Creieraș.....	181
Simpozionul	185
Domnul De Vitro	187
Niște artiști care se întîlnesc întîmplător pe stradă.....	190
Familia la muzeu.....	192
1979, către seară... ..	194
Cadouri din călătorii	198
Sex total cu Stalin	202
Atoatevăzătorul, atoateascultătorul.....	205
Drumul acela, la Iași.....	207
Subiect de sinteză.....	210
Oolele. Poem social.....	214
Forme de nebunie.....	216
Perfecțiunea.....	219
Un caz de violoncelism	220

2.000-2.500 DE SEMNE

Cuvântul moarte are șase litere. Tot șase are și cuvântul iubire. Pentru mașina de scris, moartea și iubirea sunt totuna. Bătrânul meu „Consul” nu scrie cuvinte, nu bate litere, ci semne.

Pentru coala A4, tot ce-am spus până aici înseamnă 187 de semne. Povestirile și articolele mele pentru ziar numără flecare 2.000-2.500 de semne. Scriu prostii sau lucruri de luat în seamă, tot la 2.000-2.500 de semne am dreptul. Nu-ți vine să scrii nimic, ca să nu irosești degeaba semnele. Dar nici să începi cu sfârșitul nu e bine. Mă găsesc adesea în situația aceluia turist căruia, la terminarea unei excursii în URSS, îi mai rămăseseră doar zece ruble și trebuia să le cumpere cadouri la o mulțime de șefi. De îndată ce se hotăra să cumpere niște chestii, descoperea altele și mai ieftine. Și așa s-a țicnit omul. Oricât de direct aș începe articolul, întrevăd alt început, mai direct. Oricât de economic m-aș exprima, știu că există o soluție cu și mai puține semne. Că pot obține același rezultat cu un număr de semne mai mic. Mai bine zis, că din 2.000-2.500 de semne unii croiesc texte mult mai bune.

Nu doar literele, virgulele, ghilimelele și semnele de exclamare sau de întrebare sunt semne, ci și spațiile dintre cuvinte. E semn chiar și neantul. Paginii A4 îi e indiferent ce semne folosești. Bați fraze pline de miez sau doar șiruri de neanturi, ea își face datoria și, după 30 de rânduri, nu mai primește nimic.

Un romancier obișnuia în romanele sale să sfârșească aproape fiecare propoziție cu puncte, puncte. Practic, pierdea 5 semne socotind că astfel îi dă cititorului posibilitatea să viseze, să adauge de la el și sentimente. Am numărat într-o zi câte semne a prăpădit romancierul în cele câteva sute de pagini ale fiecărui roman și mi-am dat seama că, pe hârtia pe care o strica el, aș fi putut să-mi tipăresc un volum de nuvele. Când rușii, în urmă cu două decenii, au renunțat la unele atavisme ale alfabetului slavon - precum tviordâi znak, tradus la noi prin semnul tare - o mulțime de pădurari au intrat în șomaj, dar o mulțime de păduri au rămas în picioare. Iată în ce stătea soarta a mii și milioane de copaci, într-un semn.

În multe din subiectele povestirilor mele mocnește revolta. Cer un număr mai mare de semne. Parcă ar spune: nu e drept să ne dai doar 2.000-2.500 de semne.

Povestea unei greșeli, care îți strică toată viața, nu- i același lucru cu nerozia de moment a unui guvernant. Nu- i corect să faci porții egale de semne pentru ceva ce durează doar o zi și pentru un necaz întins pe zeci de ani, uneori și pe câteva generații.

Ca și cum e drept și uman și firesc să mergi în fiecare zi la serviciu, să-ți vinzi pe nimic câte 600 de minute din viață, fără să știi câte mai ai de trăit. Dar ce poți să faci, dacă atâta e porția? Dacă asta e măsura ta? Ar trebui să-i invidiez pe colegii care știu să scrie câte 5-6.000 de semne sau chiar mai multe, dar ar însemna să-i invidiez și pe cei care câștigă mai mult, care au mai multe case, care sunt mai tineri și mai sănătoși, care nu-s obligați să muncească tot timpul. Ar însemna să pun însă invidia înaintea unor nevoi sufletești și intelectuale mai folositoare. Cum ar fi, de exemplu, nevoia

acută de a istorisi întâmplări și mai incitante, cu numai 1.700-2.100 de semne.

ABSOLUTUL

Iată o întâmplare de care-mi aduc aminte din când în când, ca s-o uit câțiva ani și s-o istorisesc altfel. Sau probabil la fel, dar de fiecare dată cu un alt înțeles. Există și întâmplări cărora le alunecă sensul, în funcție de momentul când le povestești și de oamenii cărora le povestești.

Eram în armată. În unitate lucra o singură femeie. Era o infirmieră, despre care nu pot spune nici ce vârstă avea, nici cum arăta. Când vorbesc de femei, bărbații întrebă: Era frumoasă? Nu știu dacă era frumoasă. Un halat alb de femeie, într-o infirmerie de soldați - asta e tot ce-mi amintesc.

Dimineața, când unitatea se aduna în careu pe un platou prăfos, pe alea asfaltată din fața platoului trecea, spre slujba ei, infirmiera. Mai bine zis, defila. Îi auzeam de departe țacănitul pantofilor cu toc înalt. Îl auzeam chiar și în zilele când infirmiera lipsea.

O mie de militari așteptau clipa în care se ivea femeia. Comandantul ne vorbea cu spatele la alee, ne spunea ce important era pentru un militar să ia corect poziția de dreți și să-și salute regulamentar superiorii, ne învăța tot felul de lucruri inutile în război și de prisos pe timp de pace, dar noi eram toți cu gândul dus. Nu dus aiurea, ci drept în fundul țopăitor al infirmierei. Ea venea din stânga, sălta o sută de metri pe tocurile alea metalice, al căror bocănit mic, dulce și cadentat ne suna ca o muzică de fanfară celestă, și dispărea după cazarma din partea dreaptă. În cele câteva minute, cât dura această ceremonie erotică, femeia plutea. O săltau în aer, pe nori de extaz presărați cu bromură, privirile a o mie de trupeți. Ce e femeia, sub privirea încețoșată de dor a unor bărbați abia ieșiți din adolescență? Ce se petrece în ființa ei, când se știe adorată de irisul a o mie de cătane sănătoase? Ce chimie are loc în pielea, în carnea, în respirația ei? Sub privirea umezită de așteptare a o mie de bărbați, orice femeie devine insuportabil de frumoasă. Aceasta e frumusețea.

În Antologiile de panseuri întâlnești regimente de cugetări academice, sacralizate de vreme, ale farmecului feminin. Nici una însă n-a reușit să definească starea pe care o aveam când contemplăm, înghițit de mase, o femeie și simțeam că toți cei o mie de masculi eram un singur gând și o singură visare.

SCANDAL LA OPERĂ

Un bariton s-a certat cu directorul. Nu contează când și nici împrejurările. În toată lumea, la operă, soliștii se ceartă cu directorii. Scandalurile de acest fel nu fac înconjurul țării. Senzațională ar fi numai știrea care ar anunța că, timp de o săptămână, la Operă a fost liniște. Ultimul conflict are substrat politic: baritonul este țărănist, iar directorul, un bas tot atât de faimos ca și baritonul, pesedist.

Când zici bas pesedist este ca și cum ai spune dirijor liberal sau compozitor peunerist. Este

genul de distincție tipic românească. „Bariton țărănist” - iată o formulă la fel de aiurea ca „țaran baritonist”. Așa este viața! Adică, aiurea. Baritonul îl joacă pe Figaro. Aveam, prin urmare, un frizer bariton țărănist. Altă aiureală. Almaviva, contele, este simpatizant pesedist.

Directorul îl interpretează, în opera lui Rossini, pe Don Basilio. Înainte de revoluție, Rosina, care este fata unui general de securitate peremist la pensie, a fost căsătorită cu Figaro. Logic, soprana are vederi peremiste. Problema, în cazul Rosinei, nu este poziția ei în chestiunea maghiară, ci faptul că are un glas firav, ca de furnică, iar rolul îl joacă prost, fiindcă pe lângă faptul că n-are voce, n-are nici talent scenic. Mai bine ar cânta, în rolul Rosinei, taică-su, generalul peremist, fost bas în corul „Doina” al armatei. Mai bine este un fel de a zice. Cum să cânte în duet frizerul țărănist Figaro cu femeia-bas general la pensie?

Spuneam că Rosina avusese o scurtă aventură și cu Almaviva, pesedistul.

Contele Almaviva deținuse, înainte de revoluție, funcția de secretar al organizației de bază PCR. La revoluție, coriștii și femeile de serviciu l-au dat afară de la Operă. A trebuit să treacă o vreme până ce s-au refăcut distribuțiile. Pe Rosina a jucat-o cineva, de la contabilitate, iar în locul lui Almaviva, secretarul PCR, a cântat o fată, telefonistă, care scria eseuri la „Dilema”. Reîntoarcerea la Operă a tenorului conte pesedist a însemnat și noua sa ascensiune politică. Este șeful sindicatului la balerine. Baritonul țărănist nu s-a certat cu basul pesedist din cauza Rosinei, ci a lui Almaviva, care a trecut peste noapte la PNL. Așa că, timp de o săptămână, în rolul lui Figaro a cântat iar femeia de serviciu.

LA SCALDĂ CU GENIUL POPOARELOR

Marii oameni de stat fac, din mici pasiuni, mari virtuți. Marelui Mao îi plăcea să înoate. La optzeci de ani, traversa înot marile fluvii. Marile ziare îi comentau performanțele, iar marile valuri, pe care marele lider le despica vitejește, erau trimise în marile muzee, spre a sta mărturie mării sale bărbății.

Ca și marele Mao, marele Nicu vâna cei mai mari urși, iar marea Leana publica cele mai mari cărți de chimie, cu mult înainte de a le scrie. Marele Kim venea să mediteze numai în marea sală a Marii bibliotecă universitare din Phenian. Deși Kim nu era doar mare, ci și gigantic, din când în când, el se așeza într-un scaun obișnuit și cugeta la lucruri mari. La plecarea marelui om, marele scaun era îmbrăcat într-un giulgiu festiv. Până în ziua în care ultimul scaun a primit husa sacră, marele Kim a tot gândit. Nemaigăsind nici un scaun liber, marele Kim a zis „pardon” și și-a mai gândit.

Toți chinezii știau pasiunea pentru înot a marelui Mao. El era prea bătrân ca să se ducă la marele fluviu. Din dragoste, poporul i-a mutat marele fluviu lângă CC. Câțiva tineri entuziaști - vreo douăzeci de milioane cu toții - au săpat neabătut, ca să abată fluviul din albie. Alte câteva milioane au cernut apa, s-o facă pură și sănătoasă, la fel de sănătoasă ca învățătura marelui Mao. În CC a fost

creat un coridor pentru luat avânt, o uzină a conceput o mașină de numărat stropii, a fost numit un ministru cu băldâbâcul, iar un sobor de vechi activiști de partid în odăjdii militare a sfințit fluviul, coridorul, stropii, clanțele, pardoseala. Tovarășul de luptă cel mai apropiat i-a sfințit marelui Mao chiloșii. În ziua în care marele Mao a vrut să se scalde, s-a întrerupt munca în fabrici și pe ogoare, armata a luat poziția de drepți, tunurile au tras salve omagiale, în bărcile aflate pe fluviu și la CC au fost reanalizate dosarele celor care ar fi putut întina clipa de odihnă a geniului, iar suspecții, vreo șaptezeci de milioane, au fost închiși preventiv pe viață. Când toate pregătirile s-au încheiat, marele Mao a fost adus într-un scaun cu roțile iar un campion de înot le-a arătat martorilor, pentru istorie, stilul marelui Mao. În tot acest timp, Mao medita fără să se cruțe la foloasele înotului pentru popor. Așa înota marele Mao!

DĂNILĂ PREPELEAC DIN TEI

În fiecare lună, domnul Dănilă Prepeleac din Tei își depunea economiile la CEC. Deși avea o pensie mică, domnul Prepeleac încasa pe aceste economii o dobândă mare. Dacă, de exemplu, depunea un leu, la sfârșitul anului primea aproape doi. Familia Prepeleac se compunea dintr-un moș și o babă. Doamna Prepeleac era chibzuită ca o găină, iar domnul Prepelac, isteț ca un cocoș. În fiecare zi, domnul Prepeleac se ocupa cu speculații financiare. Dimineața, deschidea înfiorat punguța cu doi bani și, după ce număra paraua de mai multe ori, visa tot de mai multe ori, ca orgasmul la cocoși, că a devenit bogat, că urcă în tramvai cu punguța plină și toți îl invidiază.

Domnul Prepeleac avea geniu financiar doar în cadrul sutei de lei. Când au apărut miile, n-a mai avut geniu și a trebuit să opereze numai cu talentul. La ivirea hârtiei de zece mii, tot Teiul și-a pierdut brusc talentul, nu numai familia Prepeleac. Cu adunările și scăderile, moșii procedau ca și înainte, băbește. La înmulțiri însă apăreau probleme. După ce și-a pus iarăși banii la CEC, domnul Prepeleac, care constata că îl lasă memoria, și-a vărsat punguța la „Caritas”. Cu ce i-a rămas, după ce-a pierdut fiind în câștig de opt ori, a cumpărat o vacă.

De fapt, nu chiar o vacă întregă, ci numai o pungă, pe care se vedea cum o vacă dă lapte praf. Punga a schimbat-o, ca toată lumea, pe o sacoșă, sacoșa pe un măr, mărul pe o cutie de carton, iar în cutie și-a ascuns cuponul de privatizare de la Guvern. Asta nu fiindcă domnul Prepeleac n-ar fi știut să tranzacteze, cu profit, vaca pe capră și capra pe pungă, dar apariția hârtiei de un milion i-a dat peste cap toată priceperea financiară. El, care fusese cândva un geniu, care reușea să cumpere din pensie câte un ou zilnic, mânca acum un ou la două săptămâni și se simțea bou. Cât despre punguța cu doi bani, zăcea goală și creață ca fața babei într-un fund de sertar. Zile întregi, domnul Prepeleac își contempla milionul și nu înțelegea ce sentimente îl încearcă: de bucurie sau de frică?

Pe vremuri dintr-un leu își cumpăra un ziar, un chibrit și două bilete de tramvai. Chiar și suta de lei reușea s-o investească bine. Ca sărac, știa să trăiască! Bogăția, venită atât de repede, îl îngrozea.

Domnul Prepeleac se uita la pupăza de nevastă-sa și aștepta din clipă-n clipă să fie arestat fiindcă a sărăcit statul cu un milion necuvenit. Moșul și baba au murit de foame, cinstiți, dar atât de slabi că încăpeau în punguța de doi bani.

FAPT SENZAȚIONAL

Gemenii univitelini au aceeași fire, se îmbolnăvesc deodată, iubesc aceeași femeie, se îmbracă la fel și mor în aceeași zi, chiar dacă destinul îi desparte de mici.

Un american și-a regăsit fratele în containerul cu care acesta traversa Atlanticul. Americanul tocmai voia să umple containerul cu ajutoare. Poliția și marinarii au remarcat asemănarea perfectă și cei doi oameni și-au povestit emoționați viața.

La 24 de ani împliniți erau pregătiți să-și ia soarta în mâini: unul ieșea de la Harvard, celălalt de la Jilava, ambii după fix 6 ani de efort și privațiuni. Americanul a fost angajat cu 2400 (dolari) pe lună, românul cu 240 de dolari pe trimestru. Șirul coincidențelor stranii nu se oprește aici. La 38 de ani, americanului i s-a montat la inimă o pompă electronică, iar românului i s-a furat pompa de la bicicletă. Amândoi au fost siliți să-și abandoneze slujba și să se apuce de afaceri. Și culmea, că au reușit. În ziua când americanul se muta într-o vilă în Florida, românul se muta într-o casă cu două camere pe antreu în Ferentari.

De câte ori americanul mânca o friptură fără os, simțea o strângere ciudată la stomac. De câte ori mânca românul un os fără friptură, simțea aceeași tulburare la stomac. Cei doi fii ai americanului au intrat în poliție exact în ziua în care cei doi fii ai fratelui geamăn au intrat în secția 13 miliție pentru mutație.

În 1990, americanul a deschis o rețea de magazine universale. Exact atunci a deschis și românul o rețea de două dughene cu de toate. În iunie '90, americanul a simțit brusc nevoia să ajute România. Tot atunci, românul a simțit că trebuie să fugă în America. Și ca potrivirile să fie și mai uimitoare, americanul a decis să facă și carieră politică în ziua și la ora când românul a cerut azil politic.

PORTRET LA ÎNTÂLNIRE

Fănel avea șase ani când a văzut pentru prima oară o piersică. În curte la Fănel creșteau caiși. Băiatul s-a uitat lung la piersică și a zis: „Ce caisă mare!”. Un vecin pieptănat cu cărare și cu un nas de boxer, care ținea la Fănel, l-a mângâiat pe creștet și i-a spus: „Mă, boule, nu vezi că e altceva?”. Copilul avea un defect, pe care-l știau doar ai lui. Așa cum unii vin pe lume cu trei urechi sau fără ombilic, Fănel era naiv din naștere. Un felcer l-a tratat un timp cu ceai de mușetel, dar naivitatea i-a rămas. Naivii au logica lor, pornind din bună credință. „Dacă e altceva — a cugetat Fănel - înseamnă că se mănâncă altfel.” Deci, a aruncat pulpa și a înghițit sâmburele care, firește, nu i-a plăcut. De

atunci, s-a uitat strâmb la oamenii cu cărare și nasuri de boxer. Și a început să creadă mai puțin. Împlinea zece ani, când un unchi cu costum de lustrin i-a adus în dar de ziua lui o conservă rusească de caras. Dreptcredinciosul în oameni Fănel, care deschidea pentru prima oară în viață o conservă, a găsit înăuntru un sos ca crema de ghetete maro și niște sfoară. Fiindcă era naiv și socotea că oamenii nu mint și nu înșeală, dacă n-au motive serioase, a mâncat sosul acela pietrificat. Iar după o mică ezitare și sfoara. De atunci însă a început să privească chiorâș și la unchiu-său.

Ajuns de-acum flăcău, la facultate, Fănel a intrat pentru prima oară într-un restaurant chinezesc. O colegă îi spusese că toate bucatele sunt aici altfel și că, dacă-și punea o dorință în gând, ea se îndeplinea în cel mai scurt timp. Fănel avea o dorință în legătură cu colega. A comandat mâncare chinezească, și-a pus în gând dorința și, întrucât fata îi spusese că la asiatici toate sunt altfel, a mâncat numai iarba de decor și a lăsat rața lăcuită în farfurie. Iarba nu i-a plăcut. A mai pierdut ceva din credința în oameni și, totodată, și-a amintit că fata vorbea mult și făcea o groază de dezacorduri.

După ce a văzut pentru prima oară la televizor un politician, Fănel a avut un șoc: politicianul se pieptăna cu cărare, avea nas de boxer, se îmbrăca în lustrin și lipea aiurea predicatul de subiect. Și ca și cum n-ar fi fost destul, promitea că totul o să fie altfel, dacă oamenii îl cred. Când Fănel s-a însurat pentru a doua oară, nevastă-să, văzându-l încă naiv după prima, i-a zis: „Ai să vezi că a treia oară e mai bine”.

PETRECEREA

Un domn a fost invitat la o petrecere. Când a primit invitația, a întrebat: „Ce sărbătorim? Ce să aduc: băutură, mâncare, flori?” „Nu, trebuie să aduci nimic. Nu sărbătorim pe nimeni. E o petrecere. Să ne simțim bine».

Pe doamna care-l suna o cunoscuse la o petrecere. Ea și soțul ei făceau impresia unui cuplu fericit. „Știi - a zis dumneaei - ne-am cunoscut tot la o petrecere. Când o să dăm una, te chemăm. Avem mai multe prietene singure. Dumneata ești singur. Pricepi cum stau lucrurile?»

Deci, nu era pur și simplu o petrecere, ci un pețit. Sau ceva asemănător. Domnul cel singur a cumpărat flori și s-a dus la petrecere. Aici i-a fost prezentată o doamnă, cam de vârsta lui, singură și ea. Gazdele i-au pus față-n față și le-au zis: „La urma urmei, sunteți maturi. Nu trebuie să vă spunem noi ce trebuie să faceți. E de ajuns că soțul meu și cu mine ne-am cunoscut la fel, la o petrecere, și uite ce bine ne merge». Domnul cel singur și doamna cea singură s-au privit lung și cu stînghereală. Lucru firesc, dacă precizăm că se revedeau după douăzeci de ani.

Adică, prima oară de la divorț.

Se cunoscuseră la o petrecere studentească, se căsătoriseră repede și se despărțiseră și mai repede. Domnul se uita la fosta lui soție și încerca să-și amintească de ce divorțaseră. Același lucru se întreba și ea. În plus, femeia încerca să-și aducă aminte de ce se căsătoriseră. La nici una din întrebări

nu găseau răspuns. Erau tot ei, dar mai bătrâni. Oare la câte petreceri participaseră, în timpul care se scursese de la ultima înfățișare la tribunal?

„Nu te-ai schimbat deloc!”, a spus bărbatul. Mințea pe jumătate: era tot ea, dar altfel, mult altfel. Normal, de vreme ce în cei douăzeci de ani, afară de două divorțuri reușite și o carieră ratată, în viața ei nu se întâmplase nimic deosebit. Nimic de ținut minte. Poate una sau două petreceri, dar și acelea - exceptând divorțurile - fără consecințe importante.

Ce final ar trebui să aibă povestea aceasta? Nu știu.

AJUTOR DE LA SĂRACI

În familiile nevoiașe află de obicei mai multă generozitate și pilde de sacrificiu, în favoarea celor apropiați, decât la bogătași. Iată o istorioară care dovedește asta. La un bal al avuților, dat în beneficiul săracilor, s-au strâns exact atâția bani cât să poată fi dăruit câte un ou de apartament, într-un cartier mare de blocuri. Deci, un număr considerabil de ouă. În blocul F-615 scara N, etajul 9, ap. 1267 locuiește familia Sfeclă, compusă din mamă, tată, opt copii, bunic, bunică și două familii cu chirie. În apartamentul 1268, locuiește familia Cucu. Apartamentele au uși la fel, deși în apartamentul familiei Cucu nu găsești decât două persoane, ambele având firme de import-export armament. Nimeni nu și-ar putea imagina că în spatele unei uși de placaj stă un miliardar. De aceea se și ascunde Cucu aici, ca să nu se știe ce are, unde are și cât are. Familiile Sfeclă și Cucu au primit fiecare câte un ou. Domnul Cucu l-a aruncat la găleata de gunoi. Domnul Sfeclă, tatăl, care tocmai ieșise din schimb, a vrut să-l fiarbă și să-l înghită, întâlnind privirea hămesită a copiilor, a renunțat. „Gătește-l pentru cei mici, i-a zis el soției, care venea spre bucătărie sprijinindu-se de ziduri de slabă ce era, iar ce rămâne mănâncă tu, să te mai întremezi.”

Ce credeți că a făcut doamna Sfeclă cu bucata ei de ou? A mâncat-o? Nu, l-a dus mamei sale, care zăcea de doi ani, fără speranță de a se ridica din pat, într-o debara. Mai bine zis, în jumătatea de jos a debaralei, deoarece în cea de sus locuiau chiriașii. Mama doamnei Sfeclă a simțit mirosul de ou proaspăt, a deschis o clipă ochii și, din privirea ei caldă, plină de bunătate, doamna Sfeclă a priceput că-l oferă la rându-i soțului, și el la pat de mai bine de un deceniu, dinainte de Congresul al XIII-lea al PCR. Bunicul a refuzat porția. Le-a spus s-o facă bani și să le ia copiilor ceva de sărbători. „Copiii oricum sunt sătui s-a gândit doamna Sfeclă. Dar vecinii noștri, familia Cucu, o fi având ce mânca?” Urmarea, dragi cititori, o bănuți. Le-a dus oușorul fiert bieților miliardari.

OMUL CARE MERGE

Într-o zi, fără nici un motiv, picioarele unui prieten bătrân n-au mai vrut să meargă. Mințea îi era întreagă, mâinile îl ascultau, inima și stomacul își vedeau de treburi, dar picioarele se săturaseră

să meargă. Nouăzeci de ani fără oprire! Ce calvar: să mergi și să tot mergi! M-am gândit să scriu povestea picioarelor care nu mai vroiau să meargă, dar, cu timpul, nu i-am mai simțit începutul, apoi n-am știut cum s-o închei. Ca pe urmă să nu-i mai găsesc nici sensul. Până-n ziua în care am întâlnit un bărbat care mergea târând greu un picior. Își ținea o mână care-i tremura cu cealaltă care nu-i tremura și se grăbea să ajungă undeva.

În ziua următoare, l-am întâlnit iarăși. Se oprise obosit lângă un gard, avea o privire oarecum speriată, privirea unuia care trebuie să ajungă neapărat într-un loc sau fuge de ceva. Când s-a desprins de gard a făcut-o cu efort.

Odată pornit, a mers înainte, ca o mașină stricată cu un motor ce nu poate fi oprit. De atunci, îl întâlnesc mereu, la orice oră aș pleca de acasă, fapt ce înseamnă că merge tot timpul. Că merge ca să meargă.

Și merge din ce în ce mai spornic. Numai mâna dreaptă îi atârnă neputincios. Mâna care atârnă, fiindcă nu poate și ea să meargă.

Prima oară, am crezut că e în etate. Tinerii paralizează rar. Nu e nici tânăr, nici bătrân.

N-are vârstă. E doar un om care merge, speriat că ar putea să piardă și mersul, că picioarele ar putea să-l lase pentru totdeauna.

În primele zile, se oprea la fiecare colț al parcului să-și tragă sufletul. Nu-l lua nimeni în seamă.

Totuși se purta de parcă ar fi fost privit, ca și cum toată lumea îi cunoștea necazul. Acum merge cu privirea în pământ, nu-i mai pasă de nimeni, nu se mai oprește. Merge de dimineață până seara.

Uneori, îl poți vedea mergând noaptea.

Într-o noapte, pe la trei, mă întorceam acasă. Pe lângă mine, a trecut o patrulă a poliției călare. I-am auzit bocănitul.

La un moment dat, patrula s-a oprit. Am întors capul și i-am văzut pe polițiști în dreptul omului care mergea. Nu l-au întrebat nimic.

S-au mirat și polițiștii: dacă merge atât de greu, de ce se scoală noaptea, pe ploaie, ca să meargă? Ieri, am mers un timp în spatele lui. Din solidaritate, am șchiopătat.

Ca să nu fie singur. E drept că mă durea un genunchi și n-a trebuit să mă prefac prea mult.

Ce lucru minunat: să fii viu și să mergi, să mergi...

NEGOT ȘI FILOZOFIE

Doi negustori, unul falit, celălalt gata să iasă și el din afaceri, discută fără tragere de inimă într-un compartiment de clasa a doua al unui accelerat de Bărăgan. Atmosfera nu e lipsită de un anume romantism. E întuneric, un singur bec minuscul pe coridor, cu o lumină cărămizie, de spital

comunal, și țărănitul agitat al roților povestesc că trenul vine și el de undeva și merge, dracu știe unde. Toți călătorii dorm, numai cei doi își istorisesc visul de îmbogățire.

„Am zis să fac covrigi și gogoși — se lamentează primul - să aibă poporul ce băga în el.»

„Și - se interesează sadic falitul - n-a mers?!» „N-a mers. Dar am băgat rachiu și o vreme părea să meargă.»

„Dar nici cu rachiu n-a mers?»», insistă expert expertul în falimente.

„Atunci, își continuă lamentația primul, am făcut și eu ce fac toți. Am luat de la turci ba una, ba alta: ciocolată, de-alea, cum le zice, de-alea bre, cu cremă, de care vinde toți și se îmbogățește, cum îi spune, naiba să le ia, că mereu le uit numele?»

„În fine - îl potolește falitul - de-alea am vândut și eu. Și, a mers?»

„N-a mers. Ce, dacă ar merge așa avea vreun interes să ascund? Dar nu merge. Nimic nu merge.»

„Tot cu rachiu?»

„Cu rachiu - răspunde plin de înțelegere primul. Vine omul, ia un biscuie, bea un rachiu, două și se duce acasă, la copii. Dar dacă nu merge, nu merge! N-are oamenii bani.»

„Aici m-am împotmolit și eu», face aprobator falitul.

„Da' eu nu m-am împotmolit - se revoltă tovarășul său. Tot ce-am câștigat am băgat în conserve. Ziceam că dacă e ieftine, merge. Fasole păstăi, vinete tăiate, mazăre. Mă rog, de toate. Și, bineînțeles, rachiu. Ia omul o conservă, bea două-trei rachiuri... Da' nu merge. Stă conservele alea în raft... Bea omu' un rachiu și se uită la conserve. Atât. Cât să-i ceri pe rachiu? Dacă-i ceri mult, se duce alături. Nevastă-mea zice: hai să-ncercăm cu cămăși chinezești. Ia omul o cămașă, bea un rachiu și se duce acasă, la copii.»

„Și - lungește curios întrebarea falitul - așa merge?»

„Nu merge, domnule. Nici cu cămăși, nici cu acadele. Doar rachiu mai mișcă. Știi cum e: vine omul, bea un rachiu, se caută în buzunare, ar mai bea unul, da' nu e de unde. Dacă nu merge, nu merge, și gata! Nu merge!»

„Ceva tot merge», zice optimist falitul.

„Da, conchide tovarășul său, merge oamenii pe stradă, ca proștii, și vorbește singuri.»

PRIM-MINISTRU DE SAT

Scălâmba e o comună renumită pentru faptul că fiecare sătean știe să scrie și să citească, deși nu în același timp. Singurul cetățean care se pricepe la scris și la citit deodată e chemat din casă în casă pentru jalbe, epistole și socoteli. Până-ntr-o mie, omul adună și scade perfect, dar peste o mie mai greșește. Cu toate acestea i se zice dom' prim-ministru, deoarece cunoaște aproape tot ce se spune la televizor. De îndată ce au fost împrumutate cu pământ, gospodarii din Scălâmba au rotit

culturile științifice: unde era porumb au pus vie, iar unde era grâu au pus tot vie. Practic, nici o fâșie de ogor n-a rămas necultivată. Din care cauză, vreo trei uzine de făcut strunguri cu comandă program din județ au trecut la producția de butoaie. Contactul permanent cu muncitorimea de la oraș le-a deschis scâlâmbăienilor mintea: exceptând perioadele când sunt beți tot timpul, în rest sunt treji. Între Scâlâmba și Tălâmba există o veche rivalitate, întreținută îndeosebi de poștași. De multe ori, scrisorile pentru Scâlâmba ajung la Tălâmba, tot așa cum scrisorile pentru București ajung adesea la Budapesta. După culesul viilor, primul-ministru sătesc Porcăriu conduce treburile prin ordonanțe.

El are un nume frumos, cu tradiție pe aceste plaiuri. Harnicii cetățeni din Scâlâmba știu să muncească, dar știu, la o adică, să se distreze: mai un șpriț sec în vecini, mai un viol de consens la marginea satului, mai o bătaie cu topoarele când dă boas- ca în fiert. Iarna, când nu mai e nimic de făcut la câmp și în ogrăzi, oamenii își zic toți miniștri și se poartă ca atare: unul fură găinile ouătoare, altul privatizează niște neveste. În sat, există un secretar de stat la „Alimentara”, un mareșal la postul de poliție și o echipă de fotbal condusă de un împuternicit cu afacerile. Spre primăvară, la ceasul când vinul mai e doar de-o palmă pe fundul butoiului, la Scâlâmba se alege democratic președinții: într-un an au fost șapte, în alt an numai cinci. Vara, însă, lucrurile intră în normal și-n sat conduc trei. Un sondaj de opinie a arătat că scâlâmbenii sunt absolut toți pentru schimbare: cu țuica se câștigă mult mai bine.

MUNCA

Am făcut cândva o călătorie de câteva zile la Paris, de care nu pomenesc niciodată. În călătoria aceea nu s-a petrecut nimic deosebit. Am, prin urmare, multe motive să mă amăgesc, ca toți cei cărora nu li se întâmplă nimic deosebit, și să exclam: „Parisul?!, Oh, da, un oraș de vis!”. Am locuit, o săptămână, la un hotel de mâna a doua. De regulă, hotelurile de mâna a doua sunt situate în cartiere de mâna a treia, unde găsești mărfuri de mâna a patra, oameni sărmani, din lumile a cincea și a șasea, intelectuali de mâna-ntâi, dar și multă muncă la mâna a opta. Lângă hotel se găsea un mic restaurant cu pescărie și fructe de mare. În restaurant se intra printr-o ușă îngustă și scundă.

Bucătăria era la vedere, spre stradă. Prin ferestrele veșnic deschise zăream doi chinezi prăjiți la plita lor electrică mai rău decât lobsterii. În fiecare dimineață, când păraseam hotelul ca să plec la hoinăreală pe străzi de mâna-ntâi cu diplomă de noblețe și certificat de bogăție, vedeam trei spinări vânjoase de negri. Cei trei muncitori negri din stradă stăteau cocârjați, din zori până-n noapte, pe stelajele cu lăzi de pește și stridii și preparau platourile pentru bucătarii chinezi. Este tot ce-mi amintesc din excursia la Paris: omoplați musculoși, cefe transpirate de negri, mirosul ațâțător de măruntaie de heringi cu damf de ocean răscolit de pescadoare. Și, printre brațele acelea slinoase de fontă, carnea roz-portocalie a somonului. Noaptea, când reveneam la hotel, la somnul meu cu vise de mâna a doua, vedeam cele trei spinări negre reflectând stins lumina reclamelor. Negrilor nu le-am zărit niciodată

fețele. Atunci nu-mi păsa. Înregistram faptul și atât: trei africani care munceau de se speteau. Acum sunt tulburat de amintirea lor: oare cum arătau la chip? Erau oameni ca și mine sau numai niște mâini groase care scobeau stridii? De câte ori trebuie să scriu sau să vorbesc despre muncă mi-i reamintesc pe cei trei semeni fără identitate. Îi identifica numai munca. Nu lucrul, ci munca. Lucrul presupune un control mental, un grafic, o coordonare superioară, cu destule momente de destindere și răsplată intelectuală. Din străfundul memoriei aud încă sporovăiala guturală a acelor mușchi arși de soare, scăldați în nădușeli cu miros iute, kenyan și-n zeama fetidă a mațelor de ton. Munca îl înobilează pe om! Pe dracu!!!

MARX ȘI ENGELS, PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Marx și Engels erau doi dulăi bătrâni, aciuăți chiar de la inaugurare pe lângă bucătăria Casei de Oaspeți a partidului. Dacă păzeau ceva, atunci cu siguranță le păzeau pe bucătărese de oaspeți. Dar cum oaspeții nu intrau niciodată în bucătărie, cei doi câini mari, grași și leneși stăteau tot timpul lungiți lângă peretele umbrat dinspre Nord, unde se aruncau și resturile de mâncare la groapă. Când doamna Costescu, nevasta secretarului cu propaganda pe județ, ieșea cu cățelușa Poldi la plimbare, Marx și Engels deschideau câte un ochi și o urmăreau pe Poldi cu o privire placidă, de cunoscători, până ce aceasta dispărea în spatele fântânii arzeiene. Alți câini s-ar fi repezit să o miroasă și să primească niște picioare-n burtă, dar Marx și Engels își vedeau de somnul lor, cu aerul calm al unor soldați bătrâni care știa că până și-n cele mai desperate situații există o soluție. Nimeni nu putea să spună care din ei era Marx și care Engels. De fapt, nici nu era nevoie, pentru că atunci când unul se hotăra să dea un raid prin curte, celălalt îl urma lipit de-o coastă. Un lucru era sigur: câinii se chemau împreună Marx și Engels.

În fiecare dimineață, doamna Costescu îi telefona secretarului cu propaganda pe județ și-i povestea cum își păzește ea cățelușa în călduri de Marx și Engels, deși, la drept vorbind, nici unul dintre ei nu dăduse vreun semn că ar fi tentat să încerce. Bucătăresele însă trăgeau cu urechea la ciripeala nevestei de secretar și clătinau cu scepticism din cap. Cum dau din cap femeile dintr-o pătură socială de jos când știi că soarta unei surate, ajunsă prin măritiș într-o altă pătură socială, îi e scrisă pe frunte. Cu milă, dar și cu un soi de voioșie perfidă, de clasă. Iar Marx și Engels, parcă în semn de solidaritate cu pătura socială, care le mai lăsa și ceva carne pe oasele ajunse la gunoi, scuturau și ei din coadă complice.

În ultima zi de vacanță, doamna secretar s-a dus, ca de obicei, la telefon cu cățelușa Poldi în lesă ca să-i povestească bărbatului ei cum o să i-o aducă acasă neprihănită. Iritată de privirea veselă și cumva sfidătoare a bucătăreselor, doamna Costescu le-a întors spatele, și-a pus mâna la gură și a turuit încet vreo cinci minute despre primejdia permanentă pe care au reprezentat-o, vreme de două săptămâni, cele două javre lătoase și insolente.

În clipa când a pus telefonul în furcă, doamna secretar cu propaganda și-a dat seama cu groază că lupta de clasă, pe care până atunci o simțise doar în forme mocnite, nu numai că se declanșase, dar se și încheiase cu victoria lui Marx și Engels. E drept că Poldi era încârligată, chiar la picioarele nevestei de secretar, cu un singur dulău. Dar dacă acesta era Marx sau era Engels, nimeni nu putea să spună. Ca un martir al luptei de clasă, câinele Marx - sau poate Engels - aștepta resemnat, dar prihănit cuvenitul picior în burtă, în vreme ce câinele Engels nă sau poate Marx - se plimba țațoș, cu coada ridicată victorios, prin fața bucătăriei.

NECKERMAN PE LEI

Doi tineri căsătoriți de curând umblă să închirieze o casă. Deși n-au nici de unele, când pășesc pragul unei odăi goale, se uită cu dragoste unul la celălalt, imaginându-și cum ar mobila-o, dacă ar fi a lor. Tineretul se distrează mergând la discoteci, filme, la cărciumi. Distracția preferată a celor doi îndrăgostiți este căutatul locuinței.

O bucurie pură, care are șanse să rămână multă vreme pură, fiindcă tinerii n-au bani de chirie. Artă pentru artă. Extras de iubire. Esență de esență. În visarea lor, sunt ajutați de un catalog Neckerman, pe care-l poartă peste tot într-o sacoșă de plastic.

Fata a pus semn la paginile care, în fotografiile de vis, înfățișează paturi duble, candelabre, covoare, aspiratoare, cercei și sutiene de dantelă. Băiatul - preocupat, ca toți șefii de familie, de cele strict necesare la întemeierea unui cămin - a stăruit la paginile cu motociclete, bărci cu motor, undițe, femei gonflabile, timbre.

Într-o zi, vizitând un hol de vilă disponibil la numai 300 \$ lunar, plătiți pe cinci ani înainte, tânăra a tresărit de emoție: ar fi fost singurul loc unde încăpea patul dublu din Neckerman, la care se uitase în transă zile de-a rândul. Băiatul era și de data asta dezamăgit: nu vedea nici un loc unde ar fi putut să-și țină motocicleta de 8.999 euro - de la pagina 218.

„Ce zici de candelabrul ăsta?», a întrebat cu sficiune fata, deschizând exact la lămpile cu două brațe de cristal de Bohemia. Soțul a fixat privirea în tavan și a cugetat: „Nu vreau să te supăr, dar aici aș pune ceva cu zece brațe. Măcar dacă ne cade în cap să știu că am murit ca bogați!”

Cu Neckermanul în față, așezați pe fotolii imaginare, cu o sticlă de votcă imaginară, învăluți în raza imaginară a unei veioze concepute special pentru cuplurile în luna de miere imaginară, tinerii au început să mobileze imaginar holul. Totul a mers bine, până la alegerea covorului imaginar. Băiatul ar fi preferat unul brun, fata unul roz.

„Oamenii serioși - a zis el cu reproș - pun în casă covoare sobre, care să facă atmosferă, să te simți și tu cineva. Rozul e pentru curve.”

La această observație, fata a început să plângă. Întâi pe dinăuntru, până ce a apucat să spună că a văzut ea ce carpete cu căprioare ținea soacră-sa pe pereți, apoi pe dinafară, cu lacrimi.